VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za poutníky, zázraky a zapomenutou vesnicí do Skoků

GPS souřadnice: 50.0964025, 13.0974064

Praktické informace

Délka trasy: 2 km

Obtížnost: Lehká trasa pro děti od 5 let. Je krátká a je na ní jeden kopeček. Klasická kola i kočárky tentokrát nechte doma, lesem a loukou neprojedou. Pejskům se výlet líbit bude.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: Nejrychleji se do Skoků dostanete, když se vydáte po D6 na Karlovy Vary. Odbočíte před Bochovem doleva na Údrč (dokud není dokončená dálnice), pokračujte do Polomu a odtud to jsou do Skoků už jen dva kilometry. Z Polomu ale vede jen polní cesta, která je s opatrností za sucha sjízdná. Pokračujte stále na jih až ke křížku na kamenném podstavci pod velkým stromem na konci mírného stoupání. Pak se dejte z kopce, dál po cestě…
A v lese jsou Skoky. Přibližně 120 km zvládnete za hodinu a půl.

Parkování: Zaparkujte poblíž poutního kostela Navštívení Panny Marie.

Možnost občerstvení: Svačinku si připravte doma – na trase žádné občerstvení není, .

WC: Toika vedle kostela, jinak v místě není.

Poutní kostel Navštívení Panny Marie

Otevírací doba (dobrovolnické služby, doporučujeme předem ověřit na webu www.skoky.eu)

květen, červen a září: zpravidla soboty, neděle a svátky 9:00 – 17:00

červenec a srpen: zpravidla denně 9:00 – 18:00

ostatní měsíce: v době poutních bohoslužeb a dalších akcí

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Bochov, Štědrá, Valeč, Chyše, Toužim, Teplá, Nečtiny, Manětín, Rabštejn nad Střelou, Plasy, Kralovice, Kožlany, Krsy, Úterý, Krakovec, Zbiroh, Kladruby atd.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

vydejte se s námi na místo, které zmizelo z mapy, ale nezmizelo z lidských vzpomínek. V tajemných Skocích u Žlutic objevíme příběh zaniklé vesnice, nad kterou dodnes stojí mohutný barokní kostel Navštívení Panny Marie. Bývalo to jedno z nejslavnějších mariánských poutních míst v Čechách. Skoro stejně slavné jako dodnes známé Lurdy, které získaly takřka světový věhlas zázračnými uzdraveními. Ve Skocích však mají ještě něco víc: „panenku skákavou“ – Pannu Marii Skokovskou.

Projdeme kolem starého hostince, hřbitova i pozůstatků domů, které připomínají život lidí před mnoha lety. Vystoupáme na místo s krásným výhledem do krajiny a zapátráme po stopách po obci, která postupně zanikla. Poznáme příběhy poutníků, místních obyvatel i těch, kdo se dnes snaží Skoky znovu oživit.

Výlet s tajenkou vznikl s podporou a pomocí Destinační společnosti Postřelí, a je tedy pro všechny zdarma. ☺

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci, vydejte se s námi na jedno z nejslavnějších mariánských poutních míst českých zemí, které v minulosti zázračnými uzdraveními každoročně lákalo tisíce poutníků z dalekého okolí. Dnes je tato kulturní památka ve velmi špatném stavu. Jedná se o jediný pozůstatek zmizelé sudetské obce Skoky. O statečnou památku, která přežila nespočet období útlumu, chátrání a vandalismu.

Už několik let však svítá na lepší časy. Probíhají aktivity na záchranu památky, která nedávno dokonce dostala nové zvony, existuje veřejná poutní Skokovská stezka z Teplé do Skoků a připravuje se úprava bývalého hostince na poutní dům. Rok co rok se zde koná řada poutí a koncertů. Hlavní poutní slavnosti se odehrávají v květnu a červenci. Zatímco prvomájová květnová pouť je česko-německá, červencové pouti předchází putování s kopií mariánského obrazu z Teplé a stále populárnější noci se zpěvy z Taizé.

Stejně jako k našim ostatním výletům jste i k tomuto dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst správné texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny dnešní úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Za poutníky, zázraky
a zapomenutou vesnicí
do Skoků
Ke pouti
Ich liebe Dich
KOSTEL NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE
MAŘENICE
KŘÍŽ
START
CÍL
KAPLIČKA
POESIOMAT
BÝV. SCHOPPŮV HOSTINEC
KAPLIČKA
K pouti
POSTŘELÍ

Doplňovačka

Když dnes přijdete do Skoků, určitě vás překvapí, že zde vlastně žádná vesnice není. Místo běžné obce najdete uprostřed lesů jen mohutný barokní kostel, několik polorozpadlých budov, hřbitov a krásnou, trochu tajemnou krajinu. Skoky jsou totiž zaniklou obcí – místem, kde kdysi žily stovky lidí, ale museli se odstěhovat. Většinou dost nedobrovolně. Donutila je doba, konec války a pozdější stavba vodárenské přehrady pod vsí. Zmizela přístupová silnice z údolí a jejich domy také postupně mizely. Zůstal však kostel, který dodnes připomíná slavnou minulost tohoto místa.

Zaparkujte na vyhrazeném místě nedaleko svatostánku a rozdýchejte závěrečnou část cesty plnou výmolů a děr.

Zůstaly vašemu vozidlu všechny pneumatiky? Super, tak teď už to bude brnkačka. ☺

První písmenko do tajenky najdete nedaleko místa, kde parkují auta – a to na stromě.

Hledáme cedulku s nápisem *SKOKY – VIA CZECHIA*. Jsou na ní šipky. Nás zajímá místo, které je odsud vzdáleno 16 km.

1. **Napište název lokace.**

I tam mimochodem vede jeden z našich výletů s tajenkou.

K pochopení, jak významné toto místo bylo, si nejprve musíme důležité věci odvyprávět. Pak teprve vyrazíme na trasu. Jinak by vám nebylo jasné, proč chodíme mezi zbytky domů a po starých stezkách, které zarůstají…

První písemná zmínka o Skocích pochází z roku 1513. Tehdy šlo o vísku patřící k panství Údrč. Dlouho zde žili především zemědělci, kteří hospodařili na okolních polích a starali se o svá hospodářství. Skoky by pravděpodobně zůstaly jednou z mnoha nenápadných vesnic v okolí Žlutic, kdyby se zde na začátku 18. století nestalo něco, co změnilo jejich osud.

Kdysi dávno tu stála kaple, kterou nechal zbudovat místní sedlák Adam Lienert na základě výzvy žlutického faráře, aby zvýšil účast vzdálených skokovských farníků na bohoslužbách. A také kvůli snu, v němž se mu zjevila Panna Maria. Místo se brzy proslavilo množstvím zázraků a vyléčených nemocí.

Pověst Skoků rychle bujela a počty poutníků stoupaly. Proto už malá kaple nestačila. V letech 1736 až 1738 zde vznikl velký barokní poutní kostel Navštívení Panny Marie podle návrhu stavitele Johanna Schmieda z Útviny. Stavba byla financována především z darů poutníků a markraběte Ludvíka Jiřího z Baden-Badenu, majitele panství.

Zedníci a kameníci se činili na dně svažité a protáhlé nevelké návsi, navíc v místě bývalého rybníka. Což znamená v místech, kde byla měkká půda, která by velkou stavbu neunesla. Nu, což, řemeslníci si poradili. Postavili chrám na jakousi „terasu“, a navíc podloží zpevnili dubovými rošty či piloty. A pro případ, že by snad pod kostel chtěly natéct spodní vody, nezapomněli ani na dvě štoly, kterými mohla voda odtéci do rybníčka pod kostelem. Těmito tunýlky se dá dokonce prolézt…

Jdeme si svatostánek prohlédnout. Obcházíme ho tak, že ho máme po pravé ruce. Zastavíme se u kříže u jeho zadní části. Je na něm Ježíš a na kamenném podstavci býčí hlava. Vlevo nad ní je písmeno.

2. **Napište písmeno.**

Za Pannou Marií Skokovskou přicházelo do Skoků více než 40 000 poutníků ročně. Všichni věřili, že má milostivý obraz Panny Marie Pomocné léčivou sílu. Řada historek o „skokem“ uzdravených byla ostatně jasným důkazem. Ano, z dnešního pohledu to možná byly fejky, hoaxy, báchorky. I když… Jeden nikdy neví. Dá rozum, že chtěli být marodi svému léku co nejblíže. Jenže na oltář se šplhá dost obtížně. Provozovatelé kostela proto dumali a dumali, jak poutníkům obraz přiblížit doslova na dotek. A přišli na to. Vymysleli důmyslný strojek – něco jako lanovku. Vozila obraz na stěnu za oltářem. Panna Maria Skokovská se tak po bohoslužbách stěhovala z oltářního rámu do prostoru za oltářem. Byl dostatečně velký, aby k malbě mohlo vést dřevěné schodiště. Poutníci po něm vystoupali k obrazu, kde se mohli přidržet madla a pomodlit se. Pod madlem byla kasička na poplatek za případný zázrak, která zároveň sloužila jako stupínek a klekátko.

A co další zlepšováky? V dnes zazděných nikách bočních průčelí lodi byly umístěny venkovní zpovědnice. Proč? Umožňovaly rychlejší „odbavení“ velkého počtu poutníků před poutními bohoslužbami.

Nyní se uvnitř během poutní sezóny nachází jen kopie slavného milostného obrazu Panny Marie Pomocné. Originál je z bezpečnostních důvodů uložen v kapli Kanonie premonstrátů Teplá, kde je chráněn před poškozením a krádeží.

Kopii obrazu i interiér si většinou můžete prohlédnout i sami, bez průvodce. Ovšem komentované prohlídky vás domem Páně protáhnou od sklepa až po půdu. (podstrechou@email.cz, případně telefony 723 246 041 a 723 107 561)

Kdo chlad kostelů nerad, odnese si od hlavních dveří alespoň jedno písmeno do tajenky.

Na kamenném portálu hlavního vchodu si můžete všimnout vytesaného erbu s písmeny G. I. H. A. T. Nejde o erb šlechtického rodu, ale o znak tepelského opata Gilberta Johanna Helmera. Zaslouží si, aby tu byl připomínán, protože právě v době jeho působení prošel kostel na počátku 20. století rozsáhlou obnovou. Písmena jsou zkratkou latinského nápisu *Gilbertus Iohann Helmer Abbas Teplensis*, tedy *Gilbert Johann Helmer, opat tepelský*.

Vedle erbu je také nápis vlevo dole (přesně naproti letopočtu.)

3. **Opište nápis.**

Copak asi znamená? A proč je u něj letopočet 1903?

Jak jsme si již říkali, v době největší slávy přicházely do Skoků desetitisíce poutníků ročně. Což je radno nejen zpeněžit, ale také „ošetřit“. A to po mnoha stránkách. Ba i té vylučovací. V době, kdy ještě neexistovaly mobilní kadibudky, to byl docela oříšek. Ale podařilo se ho rozlousknout. Kolem chrámu proto vyrostla obec s hostincem, obchody a službami pro poutníky. Skoky nebyly obyčejnou vesnicí: Byly místem, kam proudily davy lidí.

Podívejte se kolem a zkuste si to představit. Pokud jste se dostali do kostela, mohli jste toto místo v časech jeho popularity vidět na obrázcích. Bylo to tady přímo božské a rozhodně ne panenské.

Mrkněte na budovu bývalého hostince nalevo. Najdete na něm nějaká písmenka?

My vidíme původní německý nápis *GASTHAUS*, tedy hostinec. Lokál nabízel jídlo, pití i možnost odpočinku lidem, kteří často putovali dlouhé kilometry pěšky.

Zajímavé je, že na místě dnešního občerstvovacího zařízení původně stával statek rodiny Lienertů. Ano, právě těch, kteří za všechno můžou. Vzpomenete si, jak se jmenoval sedlák, co tu vybudoval první kapli s obrazem Panny Marie Pomocné? Jistě: Adam Lienert! Nejspíš v té době neměl tušení, jak tím Skoky proslaví.

Po zániku obce zůstal hostinec dlouho obydlený. Jako poslední zde žila paní Marie Holešová, jejíž život skončil tragicky. Řekneme si o tom na konci výletu.

Dnes se o jeho záchranu snaží spolek *Pod střechou*, který jej chce proměnit v místo pro poutníky a návštěvníky Skoků.

Najděte u bývalého hostince cedulku s nápisem čp. 21.

4. **Doplňte slovo: Schopfův …….**

Vrátíme se pár metrů k místu, kde parkujeme, a hupky šipky se po šipkách vydáme na kopeček ke krásné vyhlídce. Vede nás bílá šipka s nápisem V*yhlídka na vodní nádrž a vrch Vladař*.

Vodní nádrž Žlutice odsud možná vypadá jako velké cachtací jezero. Nebylo však vybudováno pro milovníky vodních hrátek, ale hlavně proto, aby měli lidé dostatek pitné vody. Leží na řece Střele asi dva kilometry od Žlutic. Nádrž je poměrně mladinká, vznikla v letech 1965 až 1968. Její hráz je vysoká 27 metrů a pojme téměř 16 milionů kubíků vody. Kolik to je? Hodně. Asi 80 až 105 milionů plných van.

Voda ze žlutické nádrže putuje do úpravny vody, kde se pečlivě vyčistí, aby byla zdravotně nezávadná. Odtud již klokotá vodovodním potrubím do domácností. Pitnou vodou ze Žlutic je dnes zásobováno přibližně 70 000 obyvatel přilehlých částí Karlovarského a Plzeňského kraje. Úpravna vody dokáže vyrobit až 190 litrů pitné vody za vteřinu.

Proč byla nádrž vůbec postavena? Západní Čechy nemají dost podzemní vody a studny ani prameny už nestačily zásobovat města a vesnice. Proto bylo potřeba vybudovat velkou vodní nádrž, která zadržuje vodu z řeky Střely i dešťů.

Odšupajdíme pár metrů zpátky z kopce a vyhledáme červenou místní značku, které se chviličku podržíme. Vede nás tam,

kam musejí všichni – na hřbitov. Cestu nám ukazují ptačí budka a také úly, které stojí nalevo.

Ještě jednou se však podíváme z této strany na místo, které kdysi žilo, z nějž však život vyprchal. (Což je ostatně výstižné, když si to meteme na hřbitov.)

Úpadek obce i poutního místa nastal po roce 1945, kdy byly Skoky poprvé vysídleny. Proč? Zdejší obyvatelé byli Němci, kterým po válce v Čechách zrovna pšenka nekvetla.

Druhé vysídlení přišlo v padesátých letech. Tehdy se zase komunisté snažili o takzvanou kolektivizaci. Prostě chtěli, aby jim všichni dali své pozemky, zvířata, traktory, … A že se potom o to budou všichni společně starat v JZD, tedy jednotných zemědělských družstvech. Dá rozum, že lidem, kteří svá menší i větší hospodářství milovali a lpěli na nich, se to pranic nelíbilo. Než by něco „komoušům“ dali, raději sbalili kufry. Jejich majetky pak převzal stát.

Třetí a poslední vysídlení přišlo koncem šedesátých let, když starou a jedinou silnici do Žlutic zaplavila údolní přehrada na Střele. Zbyla jen rozblácená polní cesta z druhé strany, z náhorní plošiny od osady Polom. Ves postupně zanikla a zůstal jen kostel.

Jedním z nejhezčích zážitků při návštěvě Skoků není pouze „úchvat“ z kostela, ale také pohled na krajinu, ve které kdysi stála celá vesnice. Z okolních návrší se otevírají krásné výhledy nejen na barokní domek Páně, ale také na lesy, louky a údolí řeky Střely. A my se touto krajinou projdeme. Všímejte si cestou zbytků staveb domů i zídek, které tady ještě vydržely. Často jsou u nich popisky, které osvětlují, co kde stálo. Ještě na počátku 20. století to byly desítky domů, hospodářských budov, škola i fara.

Kousek od kostela Navštívení Panny Marie se nachází starý **hřbitov**, který je jednou z posledních připomínek lidí, kterým byly kdysi Skoky domovem. Ložnice mrtvých byla založena v roce 1749, tedy v době, kdy už se ze Skoků stávalo významné poutní místo. Najdeme tu náhrobky původních německých obyvatel i lidí, kteří sem přišli po druhé světové válce. Mezi zajímavé patří například náhrobky rodiny Lienertů – potomků Adama Lienerta, muže, který… Kdo si pamatuje?

Před hřbitovem stojí naučná tabule s názvem *NA POSLEDNÍ CESTĚ*.

Najděte na ní kreslený obrázek hřbitova s jednotlivými písmeny.

5. **Jaké písmeno se skrývá pod vstupní branou?**

Potichoučku si jdeme hřbitov prohlédnout. Mezi kamennými pomníky zkuste najít třeba prostý dřevěný křížek na hrobu Štefinky Holešové a ozdobte ho lučním kvítkem nebo malým kamínkem. Na konci vyprávění si řekneme, proč jsme ho hledali.

Je tu také malá **márnice**. Vznikla pravděpodobně kolem roku 1920 a je zajímavá neobvyklou architekturou. Její okénko má tvar složený z geometrických obrazců, což připomíná prvky kubismu, uměleckého stylu, který do českého umění dorazil na začátku 20. století. Náramně se tu ujal, umělci ho pojali po svém – a světoznámý český kubismus byl na světě.

Považujeme za velmi hezké, že byla márnice v roce 2019 opravena. I když už to asi mnoho nebožtíků neocení…

Věděli byste, co je márnice?

Malá budova nebo místnost u kostela nebo na hřbitově, kam se dříve ukládali zemřelí před pohřbem. V minulosti totiž neexistovaly chladicí boxy ani pohřební služby, jak je známe dnes. Tělo zesnulého proto na přestěhování do místa posledního odpočinku čekalo doma, případně bylo přeneseno do márnice. Právě odtud pak smuteční průvod vycházel do kostela a na hřbitov.

Některé staré márnice měly také zvláštní účel. Lidé se kdysi báli, aby někoho omylem nepohřbili zaživa. Proto se s ukládáním do země někdy několik dní čekalo. V některých márnicích byly dokonce zvonky, které měly umožnit přivolat pomoc, kdyby se člověk probudil.

Kdo se bojí? My ano! Hlavně toho, že bychom se probrali…

Uprostřed hřbitova stojí kříž. Na jeho kamenném odstavci vidíme stejný znak jako na kříži u kostela.

Je na něm vytesána volská hlava se dvěma zkříženými nástroji, které možná dobře znáte. Tento motiv se objevuje také na dalších objektech ve Skocích.

6. Jak se nazývá nástroj, který vidíte ve znaku?

Vyjdeme ze hřbitova a vydáme se stezkou doprava. Je trošku zarostlá, ale po pár desítkách metrů se to zlepší.

Znáte nějakou písničku, ve které se objevuje nástroj, který jste viděli na kříži?

My jednu známe, a tak si ji můžeme zazpívat.

Já do lesa nepojedu,

já do lesa nepůjdu,

kdyby na mně hajný přišel,

on by mě vzal sekeru.

Sekera je za dva zlatý

a topůrko za tolar,

kdyby na mně hajný přišel,

on by mně to všecko vzal.

Na křižovatce polních cest se vydáme doprava. Kvapíme po rovince a pak také z mírného kopečka. Obklopují nás nově vysazené ovocné stromy. Poznáte, které to jsou?

Skoky sice leží na krásném, ale poměrně odlehlém místě nad údolím řeky Střely, pod Vraním vrchem. Právě odlehlost způsobila, že si zde krajina zachovala svůj klid. Nenajdete tu rušné silnice ani velké množství staveb. Místo působí, jako by se tu zastavil čas. Okolní krajina patří do oblasti Žluticka, která je známá hlubokými lesy, loukami, skalnatými údolími a zachovalou přírodou.

A těch motýlků, co tady poletuje! A včelek, co všude bzučí!

Možná jste si všimli včelích úlů napravo. Chovejte se tiše a nenápadně, ať nám včely za to, že je rušíme, neuletí. Co znamená, když o někom řeknete, že kouká, jak když mu uletěly včely? Víte? Nebo ať nám nedají žihadlo! Nejsou to sice útočná zvířátka, ale brání plástve medu, takže se jim nemůžeme divit. Když vám dá žihadlo vosa, klidně si pak poletuje dál. Když vás ale píchne včelka, zemře. Zhyne pro med!

Znáte pohádku *O včelce Máje?* Dokázali byste o ní zazpívat písničku?

Učení páni zkušení,

já rád bych vám teď podotknul,

nikdo z vás nemá tušení,

že v dálce stojí malý úl.

Z něj každé ráno vylétává včelka Mája,

naše kamarádka včelka Mája,

máme jí co závidět,

výšku, z které vidí svět.

A o tom vypráví nám potom včelka Mája,

malá uličnice včelka Mája,

mávne křídly včelka Mája,

Mája, Mája.

Jak se jmenují druhy včel v úlu? Je tam královna, dělnice, … A pak je tam samec včely.

7. Jak se jmenuje včelí sameček?

Je větší než dělnice, má velké oči a nemá žihadlo, takže nemůže bodnout. Jeho hlavním úkolem je oplodnit mladou včelí královnu, které se říká matka. Na rozdíl od dělnic trubci nesbírají nektar ani pyl, nestaví plástve a nestarají se o larvy. Kromě výroby dětí jsou zkrátka k nepotřebě. Protože by přes zimu jen spotřebovávali zásoby medu, dělnice je na podzim z úlu vyženou. Trubci pak venku nepřežijí. A zajímavost na závěr: Trubci se líhnou z neoplozených vajíček. To znamená, že mají jen maminku – včelí královnu – a nemají tatínka. To je mezi zvířaty velmi neobvyklé.

Pod kopcem v polích opět narazíme na rozcestí. Vydáme se po té nejméně viditelné cestě doprava. Stáčíme se směrem ke kostelu.

Vyhlížíme kapličku. I ona působí v zeleni tak trošku kouzelně, i když je oprýskaná.

Skoky prostě mají zvláštní atmosféru. Inspirovala řadu spisovatelů, básníků i fotografů. Jedním z autorů, kteří se nechali místem inspirovat, je například písničkář Petr Linhart, který Skokům věnoval část své tvorby a pomáhá upozornit na jejich příběh.

V kapličce visí dřevěný křížek. Dole pod Ježíšem je drobným písmem vyrytý nápis.

8. Doplňte: Sv. ….

A teď vás pobavíme! ☺

Určitě znáte zvolání: „Panenko skákavá!“ Používáme ho, když jsme překvapení nebo nevěříme vlastním očím. Málokdo ale ví, že toto rčení má skutečný původ právě tady. Původně se říkalo *Panna Maria Pomocnice ve Skoku* nebo *Panenka ze Skoku*. Postupně se název v lidové řeči změnil na *Panenka Skákavá*. Nejde tedy o panenku, která skáče, ale o zkomolený název slavného poutního místa. Když dnes někdo řekne *Panenko skákavá!,* možná vůbec netuší, že vlastně vyslovuje jméno místa, kam kdysi chodily tisíce lidí prosit o pomoc.

Znáte nějakou pohádku, ve které se hlavní hrdinka jmenuje Marie? Než budete pokračovat ve čtení, zkuste se zamyslet a vydolovat z mozečků alespoň jednu.

Mezi nejznámější české pohádky, ve kterých vystupuje dívka jménem Marie, Maruška nebo Mařenka, patří především *O dvanácti měsíčkách*. Hlavní hrdinkou je hodná Maruška, která se v zimě vydá hledat fialky, jahody a jablka, protože jí to poručí zlá macecha. Jelikož je to ale laskavá bytost, smiluje se nad ní dvanáct pohádkových mužů – měsíčků. Jsou to vlastně měsíce roku v člověčí podobě…

Další známou pohádkou je *Byl jednou jeden král*, film natočený podle Boženy Němcové. Princezna Maruška a vůbec kdekdo – zejména její tatík – v ní poznávají, že láska je cennější než zlato a že sůl je k životu nepostradatelná.

V pohádce *Honza málem králem* se vesnická dívka také jmenuje Mařenka. Dobrosrdečný Honza se snaží získat její srdce a nakonec dokáže, že opravdová odvaha a poctivost jsou důležitější než bohatství.

Mařenku s Jeníčkem se zase snaží sníst ježibaba v Perníkové chaloupce.

Dokážete doplnit slovo do rozhovoru Jeníčka s babiznou?

Kdo mi to tady loupe perníček?“ tázala se ježibaba skřehotavě. Jeníček potichu zašeptal: „To ???, to jenom větříček uloupl perníček.“

9.Doplňte slovo.

Jméno Marie se objevuje také v mnoha dalších lidových pohádkách Boženy Němcové, Karla Jaromíra Erbena nebo Josefa Štefana Kubína. V různých krajích se stejná hrdinka někdy jmenuje Marie, jindy Maruška nebo Mařenka. Tato jména byla totiž v českých zemích po staletí velmi oblíbená, a proto je pohádkáři často dávali hodným a pracovitým dívkám.

Znáte nějakou Marušku? Naše prababička se jmenuje Marjánka a je to ta nejhodnější prababička na světě. Letos jí bude 95 let.

Kolik roků je vaší babičce? A jak se jmenuje?

Držíme se červeně značené stezky a pomaličku začínáme stoupat ke kostelu.

Vede kolem něj i obnovená **Skokovská poutní stezka**, která připomíná staré cesty poutníků.

Skokovská stezka byla otevřena v roce 2010. Jejím cílem bylo vzkřísit starou poutní tradici vedoucí do poutního kostela Navštívení Panny Marie ve Skokách u Žlutic. Oblíbili si ji nejen věřící, ale také normální příznivci pěší turistiky. Stezka začíná u premonstrátského kláštera v Teplé a vede malebnou krajinou Tepelské vrchoviny až do zaniklé obce Skoky. Původní poutní trasa z Teplé do Skoků měřila přibližně 58 kilometrů. Po otevření byla prodloužena až do Žlutic, takže celá značená trasa měřila asi 66 kilometrů (včetně některých odboček bylo vyznačeno více než 76 kilometrů). V posledních letech je však úsek ze Skoků do Žlutic dočasně mimo provoz kvůli ochrannému pásmu vodní nádrže Žlutice a těžbě dřeva, proto se doporučuje náhradní trasa.

Na vzniku stezky se podílel spolek *Pod střechou*, který od roku 2007 zachraňuje poutní kostel ve Skokách a obnovuje poutní tradice. Spolek dodnes organizuje údržbu stezky, poutě, prohlídky kostela i dobrovolnické brigády. Na značení spolupracuje také Klub českých turistů a na obnově se podílejí i premonstráti z kláštera v Teplé, kterému kostel patří.

Šipky nás postupně vedou k místům, kde stála škola nebo školní zahrada. Jděte se tam podívat a vyberte si místo, kde byste chtěli, aby stála vaše školní lavice.

Chtěli byste mít školu tak blízko kostela? Místo drnčení školního zvonku by vám konec písemky určovaly kostelní zvony. Možná… Kdyby vám je někdo nastavil na 45 minut. Nebo kdyby školníka zaměstnali také jako zvoníka. ☺

A jsme zpátky u chrámu. I z této strany působí mohutně. Proč by také ne, když jeho dvě věže stojí uprostřed krajiny, kde dnes téměř nic jiného není. Jak už jsme se asi několikrát zmínili, je svatostánek postaven v barokním stylu, který měl člověka ohromit velikostí, krásou a bohatou výzdobou. Kostel během 20. století velmi utrpěl. Po odchodu obyvatel zůstal téměř opuštěný a několikrát byl vykraden. Přesto se podařilo zabránit jeho úplnému zániku.

Na jeho věžích bývaly hvězdy. V roce 2006 kostel přepadli lupiči měděného plechu, kteří báně věží rozřezali a hvězdy shodili na zem. Jeden z nich se přitom zřítil na zem. Nebýt tohoto neštěstí, nikdo by lumpy asi nikdy nedopadl. A právě tehdy se stal další ze zázraků: Mladý zloděj smrtelný pád přežil!

Dnes probíhají ve Skokách záchranné práce, a tak se snad jednou hvězdy na vrcholky věží zase vrátí a s nimi i nový život do tohoto krásného místa.

V říjnu 2024 byly do věží vráceny zvony. Dva nové (z roku 2022) a jeden historický, který je skutečným unikátem. Přežil druhou světovou válku i rozsáhlé nájezdy zlodějů po roce 1989.

Hlas zvonů si můžete poslechnout také u **poesiomatu,** což je taková kouzelná hovořící trubka, kterou nyní vidíte.

Když zatočíte klikou, začne vyprávět příběhy o Skokách. Můžete si poslechnout poutní písně, básně, povídky i vzpomínky lidí, kteří tu kdysi žili. Díky tomu si lépe představíte, jaké to tu bylo před stovkami let.

Najděte v horní části seznamu skladeb tu, která se jmenuje stejně jako květina.

10. Napište název květiny.

Stále se držíme červeně značené stezky a celou osadu klikatě obcházíme. Naše poslední zastavení patří studni před hostincem. Je u něj pietní místo. Proč? Vysvětlíme…

Poslední obyvatelkou zaniklé obce Skoky byla Marie Holešová. Její příběh patří k nejpůsobivějším kapitolám historie této dnes opuštěné vesnice.

Jak jsme si již vyprávěli, po druhé světové válce byli původní němečtí obyvatelé odsunuti. Do Skoků přišli noví osadníci, převážně ze Slovenska. Ani ti zde však nezůstali dlouho. Když se začala stavět žlutická přehrada, byla obec odříznuta od okolního světa: Původní cesta údolím Střely zmizela pod vodou, do vesnice přestala vést elektřina a většina domů byla

postupně zbořena. Tehdejší komunistická vláda se ráda zbavila poutního místa a obyvatelé se odstěhovali do okolních obcí. Jediná bytost, která odmítla odejít, byla právě Marie Holešová. Žila sama v bývalém hostinci čp. 21. Třináct let… Důvod byl dojemný: Na místním hřbitově pochovala dceru Štefinku, která zemřela na záškrt v pouhých devíti letech. Marie nechtěla její hrob opustit a přála si jednou spočinout vedle ní.

Její osud však skončil tragicky. V roce 1982 nešťastnou náhodou spadla do studny před svým domem a utopila se. Protože už byl skokovský hřbitov v té době zrušen, její sen o pohřbení vedle dcery se nesplnil. Bránit se už nemohla, takže spí věčným spánkem v Bochově. Její smrt znamenala definitivní konec trvale obydlených Skoků. Od té doby už ve vesnici nikdo trvale nežije.

Neradi končíme takto smutně, ale věříme, že i tento příběh bylo důležité odvyprávět.

Některá místa zmizí z mapy, ale nezmizí z paměti. Skoky jsou důkazem, že i opuštěný kostel uprostřed lesů může stále vyprávět jímavý příběh.

Vyluštěno! Copak to na vás kouká z tajenky za jméno? Je to německé označení tohoto místa. Do roku 1945 se totiž ve Skocích mluvilo hlavně německy.

Máme hotovo. Procházka i osvěta jsou u konce.

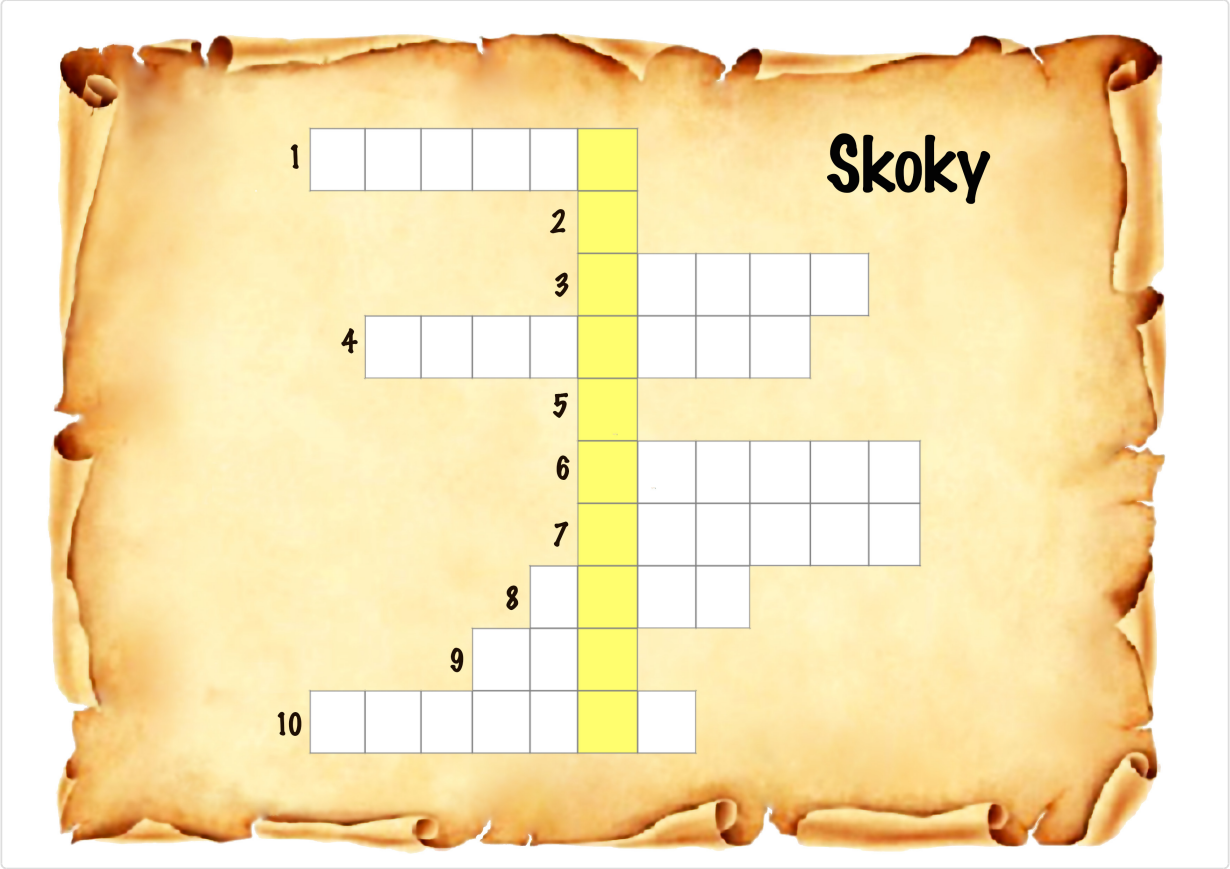
Doufáme, že se vám dnešní výlet líbil, a děkujeme, že jste si s námi zahráli. Také děkujeme Destinační společnosti Postřelí, že nám výlet pomohla vymyslet a nabídla ho všem výletníkům ke stažení zdarma.

Přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! ☺

V textu byly použity mimo jiné texty z webů www.kudyznudy.cz, www.pohadkozem.cz, https://www.skoky.eu, https://www.zlutice.cz, www.priroda.cz, https://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz.

Otázky k tajence

1. **Napište název lokace.**
2. **Napište písmeno.**
3. **Opište nápis.**
4. **Doplňte slovo: Schopfův …….**
5. **Jaké písmeno se skrývá pod vstupní branou?**
6. **Jak se nazývá nástroj, který vidíte ve znaku?**
7. **Jak se jmenuje včelí sameček?**
8. **Doplňte: Sv. ….**
9. **Doplňte slovo.**
10. **Napište název květiny.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 13.11.2026 16:38